

5-asis TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

Oficialus pareiškimas

Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) parengtas pagal Tarptautinio apskaitos standartų komiteto (TASK) išleistą 23-iają tarptautinę apskaitos standartą (TAS) „Skolinimosi išlaidos“. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) ir Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondas (TASKF) buvo įsteigti 2001 metais, ir jie pakeitė TASK. Tarptautiniai apskaitos standartai (TAS), kuriuos išleido TASK, galioja iki TASV juos patikslina ar panaikina. TASV leidimu šiame Tarptautinės buhalterijų federacijos viešojo sektoriaus komiteto leidinyje pateikiamos 23-iojo TAS ištraukos.

Patvirtintas Tarptautinių apskaitos standartų (TAS) tekstas yra tas, kurį TASV išleido anglų kalba. Jo kopijas galima įsigyti tiesiogiai iš TASV Leidybos skyriaus, adresu: *7th floor, 166 Fleet Street, London EC4A 2DY, United Kingdom.*

El.paštas: publications@iasb.org.uk

Interneto svetainė: <http://www.iasb.org.uk>

TAS, TAS projektų ir kitų TASK ir TASV leidinių autorių teisės priklauso TASKF.

Sutrumpinimai „TAS“, „TASV“, „TASK“, „TASKF“ ir pavadinimas „Tarptautiniai apskaitos standartai“ yra TASKF prekių ženklai ir negali būti naudojami be TASKF sutikimo.

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

2000 m. gegužės mėn.

5-asis TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

TURINYS

	Paragrafai
Tikslas	
Taikymas.....	1–4
Apibrėžimai.....	5–13
Skolinimosi išlaidos.....	6
Ekonominis ūkio subjektas.....	7–9
Būsimoji ekonominė nauda arba paslaugos.....	10
Valstybės įmonės.....	11
Grynasis turtas / nuosavas kapitalas.....	12
Kvalifikuojamasis turtas.....	13
Skolinimosi išlaidos – pagrindinis (principinis) būdas.....	14–16
Pripažinimas.....	14–15
Atskleidimas.....	16
Skolinimosi išlaidos – leistinas alternatyvus būdas.....	17–40
Pripažinimas.....	17–39
Kapitalizuoti tinkamos skolinimosi išlaidos.....	21–29
Suma, kuria kvalifikuojamojo turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę.....	30
Kapitalizavimo pradžia.....	31–33
Laikinas kapitalizavimo sustabdymas.....	34–35
Kapitalizavimo nutraukimas.....	36–39
Atskleidimas.....	40
Pereinamosios nuostatos.....	41
Įsigaliojimo data.....	42–43
Palyginimas su 23-uoju TAS	

5-asis TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

Juodu kursyvu spausdinami standarto paragrafai turi būti siejami su šviesiu šriftu spausdinamais šio standarto paaiškinimų paragrafais ir su Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų pratarme. Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai netaikomi nereikšmingiems straipsniams.

Tikslas

Šis standartas nurodo skolinimosi išlaidų apskaitos tvarką. Šis standartas paprastai reikalauja skolinimosi išlaidas pripažinti sąnaudomis nedelsiant. Tačiau standartas leidžia pagal leistiną alternatyvų būdą kapitalizuoti skolinimosi išlaidas, tiesiogiai priskiriamas kvalifikuojamojo turto įsigijimui, statybai ar gamybai.

Taikymas

- 1. Šis standartas turi būti taikomas skolinimosi išlaidų apskaitai.*
- 2. Šis standartas taikomas visiems viešojo sektoriaus ūkio subjektams, išskyrus valstybės įmones.*
- Valstybės įmonės (VĮ) turi vadovautis Tarptautiniais apskaitos standartais (TAS), kuriuos išleido Tarptautinis apskaitos standartų komitetas. Viešojo sektoriaus komiteto išleistoje 1-ojoje gairėje „Valstybės įmonių finansinė atskaitomybė“ pažymima, kad TAS tinka visoms verslo įmonėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos veikia privačiame, ar viešajame sektoriuje. Todėl 1-ojoje gairėje rekomenduojama, kad VĮ rengtų tokią finansinę atskaitomybę, kuri visais reikšmingais atžvilgiais atitiktų TAS reikalavimus.
- Šis standartas netaikomas faktinei ar priskiriamai grynojo turto / nuosavo kapitalo savikainai. Kai pagal esančią jurisdikciją atskiriems ūkio subjektams taikomas kapitalo apmokestinimas, reikia priimti sprendimą siekiant nustatyti, ar mokestis atitinka skolinimosi išlaidų apibrėžimą, ar jis turėtų būti laikomas faktine ar priskiriama grynojo turto / nuosavo kapitalo savikaina.

Apibrėžimai

- 5. Šiame standarte vartojamos sąvokos:*

Apskaitos politika – konkretūs principai, pagrindai, susitarimai, taisyklės ir praktika, kuria vadovaujasi ūkio subjektas, sudarydamas ir pateikdamas finansinę atskaitomybę.

Kaupimo principas – apskaitos būdas, pagal kurį sandoriai ir kiti ūkiniai įvykiai pripažįstami apskaitoje tada, kai jie įvyksta (ne tik tada, kai gaunami ar sumokami pinigai)

ar jų ekvivalentai). Todėl sandoriai ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami ir pripažįstami tuo finansiniu laikotarpiu, su kuriuo jie yra susiję. Pagal kaupimo principą pripažįstamas turtas, įsipareigojimai, grynasis turtas / nuosavas kapitalas, pajamos ir sąnaudos.

Turtas – ūkio subjekto kontroliuojami dėl praeities ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių gauti išteklių, iš kurių ūkio subjektas tikisi ateityje gauti ekonominės naudos arba paslaugų.

Skolinimosi išlaidos – palūkanų ir kitos sąnaudos, kurias patiria ūkio subjektas, skolindamasis lėšas.

Pinigai – gryniesi pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo.

Savininkų įnašai – būsimoji ekonominė nauda ar paslaugos, išskyrus tas, dėl kurių atsiranda ūkio subjekto įsipareigojimai, kurias ūkio subjektui suteikė išorės dalyviai ir įgijo finansinį interesą į ūkio subjekto grynąjį turtą / nuosavą kapitalą, kuris:

a) suteikia teisę skirstyti ūkio subjekto būsimąją ekonominę naudą arba paslaugas jo buvimo laikotarpiu, kai tokį paskirstymą turi teisę atlikti savininkai ar jų atstovai, o, nutraukus ūkio subjekto veiklą, skirstyti turtą, kuris lieka įvykdžius visus įsipareigojimus; ir / arba

b) gali būti parduotas, išmainytas, perduotas ar susigrąžintas.

Kontrolė – teisė valdyti kito ūkio subjekto finansinę ir veiklos politiką siekiant gauti naudos iš to ūkio subjekto veiklos.

Kontroliuojamasis ūkio subjektas – ūkio subjektas, kurį kontroliuoja kitas ūkio subjektas (vadinamas kontroliuojančiuoju ūkio subjektu).

Kontroliuojantysis ūkio subjektas – ūkio subjektas, kuris kontroliuoja vieną ar daugiau kontroliuojamųjų ūkio subjektų.

Paskirstymas savininkams – ūkio subjekto būsimosios ekonominės naudos ar paslaugų paskirstymas visiems savininkams (ar jų daliai) kaip grąža iš investicijos arba kaip investicijos grąžinimas.

Ekonominis ūkio subjektas – ūkio subjektų grupė, kurią sudaro kontroliuojantysis ūkio subjektas ir vienas ar daugiau kontroliuojamųjų ūkio subjektų.

Valiutos keitimo skirtumas – skirtumas, dėl skirtingo užsienio valiutos kurso atsirandantis finansinės atskaitomybės valiuta apskaitoje registruojant tą patį užsienio valiutos vienetų kiekį.

Valiutų keitimo kursas – dviejų valiutų keitimo santykis.

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

Snaudos – ekonominės naudos ar potencialių paslaugų sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį dėl turto atidavimo ar sunaudojimo arba dėl prisiimtų įsipareigojimų, dėl kurių sumažėja grynasis turtas / nuosavas kapitalas, išskyrus paskirstymą savininkams.

Užsienio valiuta – valiuta, kita nei ūkio subjekto atskaitomybės valiuta.

Valstybės įmonė – ūkio subjektas, kuris turi visus šiuos požymius:

- a) turi teisę savo vardu sudaryti sutartis;
- b) teisės aktų nustatyta tvarka jam suteikti finansiniai ir veiklos vykdymo įgaliojimai;
- c) įprastinės veiklos metu kitiems ūkio subjektams prekes ir paslaugas parduodantis pelningai arba už kainą, kuri visiškai padengia sąnaudas;
- d) nepriklauso nuo nuolatinio vyriausybės finansavimo (kitokio nei produkcijos įsigijimai ar pardavimai tarp nesusijusių šalių); ir
- e) kontroliuojamas viešojo sektoriaus ūkio subjekto.

Įsipareigojimai – dėl praeities ūkinių operacijų ir / arba ūkinių įvykių atsiradę dabartiniai ūkio subjekto įsipareigojimai, kuriuos vykdydamas ūkio subjektas, tikėtina, turės naudoti savo turimus ir būsimus ekonominę naudą ar paslaugas teikiančius išteklius.

Grynasis turtas / nuosavas kapitalas – teisė į turto dalį, likusią iš ūkio subjekto turto atėmus visus jo įsipareigojimus.

Kvalifikuojamasis turtas – turtas, kurio paruošimui naudoti pagal paskirtį arba parduoti būtinas ilgas laikotarpis.

Pajamos – ūkio subjekto ekonominės naudos arba potencialių paslaugų padidėjimas per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to padidėja grynasis turtas / nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus.

Skolinimosi išlaidos

6. Skolinimosi išlaidas gali sudaryti:
 - a) indėlio pereikvojimo ir trumpalaikio bei ilgalaikio skolinimosi palūkanos;
 - b) su skolinimusi susijusių diskontų ar premijų amortizacija;
 - c) papildomų išlaidų, susijusių su skolinimosi susitarimais, amortizacija;
 - d) finansiniai mokesčiai, susiję su finansine nuoma; ir

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

- e) valiutos keitimo skirtumai, susidarantys skolinantis užsienio valiuta, jei jie naudojami palūkanų išlaidoms koreguoti.

Ekonominis ūkio subjektas

7. Šiame standarte vartojama sąvoka „ekonominis ūkio subjektas“ finansinėje atskaitomybėje reiškia, kad tai yra ūkio subjektų grupė, kurią sudaro kontroliuojantysis ūkio subjektas ir jo kontroliuojamieji ūkio subjektai.
8. Kartais vartojamos kitos su ekonominiu ūkio subjektu susijusios sąvokos, tokios kaip „administracinis ūkio subjektas“, „finansinis ūkio subjektas“, „konsoliduotas ūkio subjektas“ ir „grupė“.
9. Ekonominį ūkio subjektą gali sudaryti ūkio subjektai, kurie siekia tiek socialinės politikos, tiek komercinių tikslų. Pavyzdžiui, valstybinis aprūpinimo būstais departamentas gali būti ekonominis ūkio subjektas, kurį sudaro ūkio subjektai, aprūpinantys būstais už simbolinį mokestį, ir ūkio subjektai, kurie aprūpina būstais vykdydami komercinę veiklą.

Būsimoji ekonominė nauda arba paslaugos

10. Turtas yra priemonė ūkio subjektui siekti savo tikslų. Turtas, naudojamas ūkio subjekto veikloje prekėms ir paslaugoms teikti, bet tiesiogiai nekuriantis grynujų pinigų įplaukų, dažniausiai apibrėžiamas kaip turtas, teikiantis „paslaugas“. Turtas, kuris yra naudojamas grynosioms pinigų įplaukoms kurti, dažniausiai apibrėžiamas kaip turtas, teikiantis „būsimąją ekonominę naudą“. Atsižvelgiant į visus tikslus, kuriems turtas gali būti panaudotas, pagrindinėms turto savybėms apibrėžti šiame standarte vartojama sąvoka „būsimoji ekonominė nauda arba paslaugos“.

Valstybės įmonės

11. Sąvoka „valstybės įmonės“ (VĮ) apima prekybos įmones, tokias kaip komunalinės įmonės, taip pat finansų įstaigas, tokias kaip finansų institucijos. Iš esmės VĮ nesiskiria nuo ūkio subjektų, kurie vykdo panašią veiklą privačiame sektoriuje. VĮ paprastai veikia siekdamos pelno, tačiau kai kurios jų gali turėti ribotą bendruomeninių paslaugų teikimo įpareigojimų ir privalo tam tikrus asmenis ir organizacijas aprūpinti prekėmis ir paslaugomis nemokamai arba už labai mažą mokestį. 6-ajame TVSAS „Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir kontroliuojamųjų ūkio subjektų apskaita“ pateikiamos nuorodos, kaip finansinėje atskaitomybėje nustatyti, ar yra kontrolė ir kaip vadovaujantis šiomis nuorodomis turi būti nustatyta, ar VĮ yra kontroliuojama kito viešojo sektoriaus ūkio subjekto.

Grynasis turtas / nuosavas kapitalas

12. Sąvoka „grynasis turtas / nuosavas kapitalas“ šiame standarte vartojama kalbant apie likutį finansinės būklės ataskaitoje (turtas atėmus įsipareigojimus). Grynasis turtas / nuosavas

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

kapitalas gali būti teigiamas arba neigiamas. Vietoj grynojo „turto / nuosavo kapitalo“ gali būti vartojamos ir kitos sąvokos, kai jų reikšmė yra aiški.

Kvalifikuojamasis turtas

13. Kvalifikuojamojo turto pavyzdžiai yra biuro pastatai, ligoninės, infrastruktūros turtas, pavyzdžiui, keliai, tiltai ir elektros energijos gamybos įmonės, ir atsargos, kurių paruošimas naudoti ar parduoti trunka ilgai. Kitos investicijos ir tas turtas, kuris paprastai pagaminamas per trumpą laikotarpį dideliais kiekiais, dažnai nėra kvalifikuojamasis turtas. Turtas, kuris įsigyjamas jau paruoštas naudoti pagal numatytą paskirtį ar parduoti, taip pat nėra kvalifikuojamasis turtas.

Skolinimosi išlaidos – pagrindinis (principinis) būdas

Pripažinimas

14. Skolinimosi išlaidos turi būti pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos patiriamos.

15. Taikant pagrindinį (principinį) būdą, skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos buvo patirtos, neatsižvelgiant į tai, kaip panaudojama skola.

Atskleidimas

16. Finansinėje atskaitomybėje turi būti atskleista skolinimosi išlaidoms taikoma apskaitos politika.

Skolinimosi išlaidos – leistinas alternatyvus būdas

Pripažinimas

17. Skolinimosi išlaidos turi būti pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos yra patiriamos, išskyrus sąnaudas, kurias yra kapitalizuojamos pagal 18 paragrafą.

18. Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos kvalifikuojamojo turto įsigijimui, statybai ar gamybai, turi būti kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Kapitalizuoti tinkama skolinimosi išlaidų dalis turi būti nustatyta vadovaujantis šiuo standartu.

19. Taikant leistiną alternatyvų būdą, skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos turto įsigijimui, statybai ar gamybai, įtraukiamos į to turto savikainą. Tokios skolinimosi išlaidos pateikiamos kaip to turto savikainos dalis, kai tikėtina, kad jos ūkio subjektui teiks būsimąją ekonominę naudą ar paslaugas ir kai jas galima patikimai įvertinti. Kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos yra patiriamos.

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

20. Kai ūkio subjektas taiko leistiną alternatyvų būdą, šis būdas turėtų būti pastoviai taikomas visoms skolinimosi išlaidoms, kurios tiesiogiai priskirtinos viso ūkio subjekto kvalifikuojamojo turto įsigijimui, statybai ar gamybai.

Kapitalizuoti tinkamos skolinimosi išlaidos

21. Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos kvalifikuojamojo turto įsigijimui, statybai ar gamybai, yra tokios išlaidos, kurių būtų buvę galima išvengti, jei nebūtų buvę padaryta išlaidų kvalifikuojamam turtui. Kai ūkio subjektas skolinasi lėšas specialiai tam, kad įsigytų tam tikrą kvalifikuojamąjį turtą, nesudėtinga nustatyti išlaidas, tiesiogiai susijusias su tuo kvalifikuojamuoju turtu.
22. Gali būti sunku nustatyti tiesioginį ryšį tarp konkretaus skolinimosi ir kvalifikuojamojo turto bei numatyti, kurio skolinimosi buvo galima išvengti. Sunkumų kyla, pavyzdžiui, kai ūkio subjekto finansinė veikla koordinuojama centralizuotai ir ekonominis ūkio subjektas, skolindamasis lėšas skirtingomis palūkanų normomis, naudoja įvairias skolos priemones, ir perveda šias lėšas kitiems savo ūkio subjektams įvairiu pagrindu. Lėšos, kurios buvo pasiskolintos centralizuotai, kitiems ekonominio ūkio subjekto ūkio subjektams gali būti perduodamos kaip paskola, subsidija ar įnašai į kapitalą. Lėšos gali būti perduodamos be palūkanų arba gali būti padengiamos tik dalis faktinių palūkanų išlaidų. Kitų sunkumų kyla, kai paskolos, suteikiamos užsienio valiuta arba yra su ja susietos, o ekonominis ūkio subjektas veikia didelės infliacijos ekonomikos sąlygomis ir valiutų keitimo kursai svyruoja. Todėl sudėtinga nustatyti skolinimosi išlaidų, tiesiogiai priskirtinų kvalifikuojamojo turto įsigijimui, sumą, ir reikia dėl jos priimti sprendimą.
23. *Jei lėšos pasiskolinamos specialiai kvalifikuojamajam turtui įsigyti, tam turtui kapitalizuoti tinkama skolinimosi išlaidų suma turėtų būti apibrėžta kaip faktinės skolinimosi išlaidos, patirtos dėl skolinimosi per laikotarpį, atėmus visas investicines įplaukas, gaunamas laikinai investavus pasiskolintą sumą.*
24. Finansiniai susitarimai dėl kvalifikuojamojo turto gali nulemti tai, kad ūkio subjektas gauna pasiskolintas lėšas ir patiria susijusias skolinimosi išlaidas anksčiau, nei visas lėšas (ar jų dalį) išleidžia kvalifikuojamajam turtui. Tokiomis aplinkybėmis šios lėšos dažnai investuojamos prieš išleidžiant jas kvalifikuojamajam turtui. Nustatant skolinimosi išlaidų, tinkamų kapitalizuoti tam tikru laikotarpiu, sumą, iš patirtų skolinimosi išlaidų turi būti atimamos visos investicinės įplaukos, gautos investavus šias lėšas.
25. *Jei lėšos pasiskolinamos konkrečiam kvalifikuojamajam turtui įsigyti, kapitalizuoti tinkamų skolinimosi išlaidų suma turi būti nustatyta taikant kapitalizavimo normą išlaidoms, patirtoms įsigyjant tą turtą. Kapitalizavimo norma turėtų būti skolinimosi išlaidų, susijusių su negrąžintomis tuo laikotarpiu ūkio subjekto skolomis, svertinis vidurkis, išskyrus skolinimosi išlaidas, kurios buvo skirtos konkrečiam kvalifikuojamajam turtui įsigyti. Per laikotarpį kapitalizuotų skolinimosi išlaidų suma neturi viršyti tuo*

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

laikotarpiu patirtų skolinimosi išlaidų sumos.

26. Gali būti kapitalizuojamos tik su ūkio subjekto skolomis susijusios skolinimosi išlaidos. Kai kontroliuojantysis ūkio subjektas perveda pasiskolintas lėšas kontroliuojamajam ūkio subjektui nepriskirdamas arba iš dalies priskirdamas jas skolinimosi išlaidoms, kontroliuojamasis ūkio subjektas gali kapitalizuoti tik tas skolinimosi išlaidas, kurias jis pats patyrė. Kai kontroliuojamasis ūkio subjektas gauna kapitalo įnašą ar kapitalo subsidiją be palūkanų, jis nepatiria jokių skolinimosi išlaidų ir tokių išlaidų nekapitalizuoja.
27. Kai kontroliuojantysis ūkio subjektas kontroliuojamajam ūkio subjektui lėšas perveda už dalinį mokestį, kontroliuojamasis ūkio subjektas gali kapitalizuoti tik tą jo patirtų skolinimosi išlaidų dalį. Ekonominio ūkio subjekto finansinėje atskaitomybėje visa skolinimosi išlaidų kvalifikuojamajam turtui įsigyti suma gali būti kapitalizuojama, tik kai yra atlikti atitinkami konsolidavimo koregavimai siekiant eliminuoti kontroliuojamojo ūkio subjekto kapitalizuotas išlaidas.
28. Kai kontroliuojantysis ūkio subjektas nemokamai perveda lėšas kontroliuojamajam ūkio subjektui, kontroliuojantysis ir kontroliuojamasis ūkio subjektai neatitinka skolinimosi išlaidų kapitalizavimo kriterijų. Tačiau jei ekonominis ūkio subjektas atitinka skolinimosi išlaidų kapitalizavimo kriterijus, savo finansinėje atskaitomybėje jis gali kapitalizuoti skolinimosi išlaidas kvalifikuojamajam turtui.
29. Kai kuriomis aplinkybėmis įprasta visą kontroliuojančiojo ūkio subjekto ir jo kontroliuojamųjų ūkio subjektų skolinimąsi įtraukti apskaičiuojant skolinimosi išlaidų svertinį vidurkį. Kitais atvejais kiekvienas kontroliuojamasis ūkio subjektas turėtų taikyti skolinimosi išlaidų, susijusių su jo paties skolinimusi, svertinį vidurkį.

Suma, kuria kvalifikuojamojo turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę

30. Kai kvalifikuojamojo turto balansinė vertė ar numatoma galutinė savikaina viršija to turto atsiperkamąją ar grynąją galimo realizavimo vertę, jo balansinė vertė sumažinama arba nurašoma pagal kitų tarptautinių ir / ar nacionalinių apskaitos standartų reikalavimus. Tam tikromis aplinkybėmis sumažinimo ar nurašymo suma atstatoma pagal tuos pačius standartus.

Kapitalizavimo pradžia

31. *Skolinimosi išlaidas, sudarančias kvalifikuojamojo turto dalį, reikia pradėti kapitalizuoti tada, kai:*

a) patiriamos išlaidos tam turtui;

b) patiriamos skolinimosi išlaidos; ir

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

c) veikla, reikalinga paruošti turtą numatomam naudojimui ar pardavimui, tebevykdoma.

32. Į kvalifikuojamojo turto išlaidas įtraukiamos tik tos išlaidos, kurios patiriamos mokant grynuosius pinigus, perduodant kitą turtą ar prisiimant įsipareigojimus, kuriems skaičiuojamos palūkanos. Paprastai tam tikro laikotarpio vidutinė turto balansinė vertė, įskaitant ir anksčiau kapitalizuotas skolinimosi išlaidas, yra pagrįstai ir apytikriai apskaičiuotos išlaidos, kurioms tuo laikotarpiu taikoma kapitalizavimo norma.
33. Veikla, reikalinga paruošti turtą numatomam naudojimui ar pardavimui, yra ne tik fizinė turto statyba. Į ją įeina ir prieš pradėdant fizinę turto statybą atliekami techniniai ir administravimo darbai, tokie kaip veikla, siekiant gauti leidimus. Tačiau tokiai veiklai nepriskiriamas turto laikymas, kai nevykdoma jokia turto būklę keičianti gamyba ar plėtra. Pavyzdžiui, skolinimosi išlaidos, patirtos užstatant žemę, kapitalizuojamos tuo laikotarpiu, kai žemė buvo užstatyta. Tačiau negalima kapitalizuoti tų skolinimosi išlaidų, kurios buvo patirtos tada, kai statybai įsigyta žemė buvo laikoma nieko nestatant.

Laikinas kapitalizavimo sustabdymas

34. Kai aktyvi veikla nutraukiama ilgam laikotarpiui, skolinimosi išlaidų kapitalizavimas turi būti sustabdomas ir jos turi būti pripažįstamos sąnaudomis.

35. Skolinimosi išlaidos gali būti patiriamos ilgą laiką, kai laikinai sustabdoma veikla, reikalinga paruošti turtą numatomam naudojimui ar pardavimui. Tokios išlaidos yra iš dalies baigto turto laikymo sąnaudos ir kapitalizuoti jų negalima. Tačiau skolinimosi išlaidų kapitalizavimas paprastai nesustabdomas tuo laikotarpiu, kai atliekami svarbūs techniniai ir administravimo darbai ar kai būtina laikinai delsti ruošiant turtą naudoti pagal paskirtį ar parduoti. Pavyzdžiui, kapitalizavimas tęsiamas ilgesnį laiką, kai reikia perdirbti atsargas arba kai tilto statyba sustabdoma dėl aukšto vandens lygio, įprasto tame geografiniame regione.

Kapitalizavimo nutraukimas

36. Skolinimosi išlaidų kapitalizavimas turi būti nutrauktas, kai iš esmės visa veikla, būtina kvalifikuojamajam turtui paruošti būsimam naudojimui ar pardavimui, yra baigta.

37. Paprastai turtas laikomas paruoštu būsimam naudojimui ar pardavimui, kai baigiama fizinė turto statyba, net jei įprasti administravimo darbai dar tęsiasi. Jei tereikia atlikti nedidelius pakeitimus, pavyzdžiui, turto dekoravimą pagal pirkėjo ar vartotojo nurodymus, iš esmės veikla laikoma baigta.

38. Jei kvalifikuojamasis turtas statomas dalimis ir kiekviena dalis gali būti naudojama tebestatant kitas, skolinimosi išlaidų kapitalizavimas turi būti nutrauktas iš esmės užbaigus visą veiklą, būtiną tai daliai paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui.

39. Kvalifikuojamojo turto, kurio kiekviena dalis gali būti naudojama atskirai, kai yra atliekami

5 TVSAS – SKOLINIMOSI IŠLAIDOS

statybos darbai kitose dalyse, pavyzdys yra biurų įrengimas keliuose pastatuose. Kvalifikuojamojo turto, kuris turi būti baigtas norint naudoti kurią nors jo dalį, pavyzdžiai gali būti ligoninės operacinė, kuri naudojama tik tada, kai baigti visi statybos darbai, nutekamųjų vandenių valymo įrengimai, kurių statymo darbai vyksta skirtingose vietose, tiltas, sudarantis greitkelio dalį.

Atskleidimas

40. Finansinėje atskaitomybėje turi būti atskleista:

- a) skolinimosi išlaidų apskaitos politika;*
- b) per laikotarpį kapitalizuotų skolinimosi išlaidų suma; ir*
- c) kapitalizavimo norma, taikoma nustatant kapitalizuoti tinkamų skolinimosi išlaidų sumą (kai buvo būtina taikyti kapitalizavimo normą bendrai pasiskolintoms lėšoms).*

Pereinamosios nuostatos

41. Jei pradėjus taikyti šį standartą keičiama apskaitos politika, ūkio subjektui rekomenduojama koreguoti savo finansinę atskaitomybę pagal 3-įjį TVSAS „Ataskaitinio laikotarpio grynasis perviršis arba deficitas, esminės klaidos ir apskaitos politikos pakeitimai“. Tuo tarpu ūkio subjektai, taikantys leistiną alternatyvų būdą, turi kapitalizuoti tik po šio standarto įsigaliojimo dienos patirtas skolinimosi išlaidas, kurios atitinka kapitalizavimo kriterijus.

Įsigaliojimo data

42. Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas turi būti taikomas sudarant 2001 m. liepos 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių metinę finansinę atskaitomybę. Skatinama jį taikyti anksčiau.

43. Jei ūkio subjektas pradeda taikyti kaupimo principą, kuris numatytas Tarptautiniuose viešojo sektoriaus apskaitos standartuose, po šio standarto įsigaliojimo, šis standartas turi būti taikomas sudarant ataskaitinio laikotarpio, kuriuo pradėtas taikyti kaupimo principas, ir vėlesnių laikotarpių metinę finansinę atskaitomybę.

Palyginimas su 23-uoju TAS

5-asis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) „Skolinimosi išlaidos“ parengtas pagal 23-įjį tarptautinį apskaitos standartą (TAS) „Skolinimosi išlaidos“. Pagrindiniai 5-ojo TVSAS ir 23-iojo TAS skirtumai:

- 5-ajame TVSAS, palyginti su 23-uoju TAS, pateikiami papildomi paaiškinimai, kaip taikyti standartus viešojo sektoriaus ūkio subjektams.
- Kai kuriais atvejais 5-ajame TVSAS vartojamos kitokios sąvokos nei 23-iajame TAS. Pačios svarbiausios 5-ajame TVSAS vartojamos sąvokos yra „ūkio subjektas“, „pajamos“, „finansinės veiklos ataskaita“, „finansinės būklės ataskaita“ ir „grynasis turtas / nuosavas kapitalas“. Analogiškos 23-iojo TAS sąvokos yra „įmonė“, „pajamos“, „pelno (nuostolio) ataskaita“, „balansas“ ir „nuosavas kapitalas“.
- 5-ojo TVSAS ir 23-iojo TAS (5 paragrafas) specialiųjų sąvokų apibrėžimų rinkiniai yra skirtingi.